

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

**Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни
«Основи ерготерапії»**

Ужгород – 2023

Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Основи ерготерапії» / Укладач: к.н. з фіз.вих. і спорту, доцент Сабадош М.В., Ужгород, 2023. 47 с.

Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Основи ерготерапії» призначені для підготовки і проведення практичних занять у бакалаврів спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія. Вони укладені у відповідності до навчальної робочої програми з даної дисципліни, містить перелік необхідних практичних завдань та тестовий контроль для роботи з відповідних тем змістового модуля. Дане методичне видання враховує специфіку підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, сприяє забезпеченню високої якості підготовки студентів-бакалаврів.

Рецензент:

Філак Я.Ф., к. н. з фіз.вих. і спорту, доцент кафедри фізичної реабілітації факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ» Розглянуто та схвалено до друку методично-науковою комісією факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ», протокол № 8, від 22 березня 2023 року.

ЗМІСТ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1. Тема: Ключові моделі практики та структури ерготерапевтичного процесу.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2. Тема: Інтерв'ю та розвиток навичок інтерв'ювання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3. Тема: Принципи аналізу заняттєвої активності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4. Тема: Аналіз заняттєвої активності як основного навичу в ерготерапії.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5. Тема: Адаптація. «Спрощення» діяльності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6. Тема: Адаптація. «Поступове ускладнення» діяльності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7. Тема: Канадська оцінка виконання діяльності (COPM).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8. Тема: Компоненти моделі Людина-Середовище – Заняття (PEO).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9. Тема: Інтегрована біопсихосоціальна модель функціонування та обмеження життєдіяльності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 10. Тема: Заняттєвий профіль (Occupational Profile)

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №11. Тема: Ерготерапевтичне втручання. Мета і завдання. Формулювання SMART-цілей.

ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

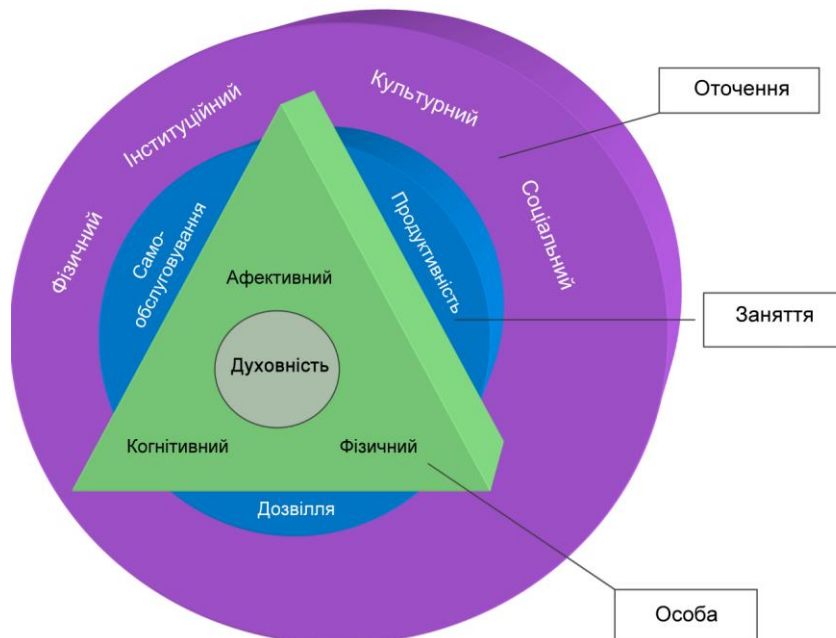
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Ключові моделі практики та структури ерготерапевтичного процесу.

Завдання:

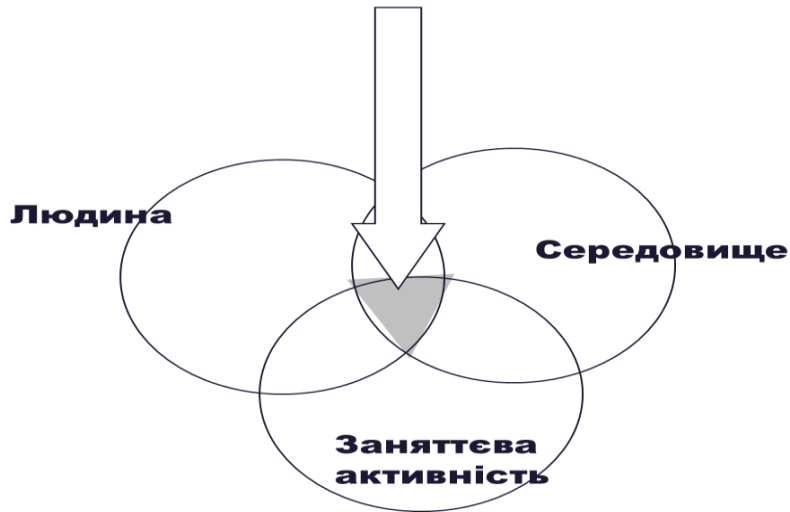
- Написати визначення ерготерапії своїми словами, тобто як би ви описали її тому, хто не є медичним працівником - наприклад, пацієнтові.
- Скласти список усіх ваших важливих занять - подумайте і відзначте, чому саме ці заняття є важливими для вас? Що б для вас означало, якби ви більше не могли ними займатися?
- Опрацювати моделі ерготерапії різних авторів (що представлені нижче).

➤ Канадська Модель Заняттєвої Учасі / The Canadian Model of Occupational Performance & Engagement (CAOT, 2002)

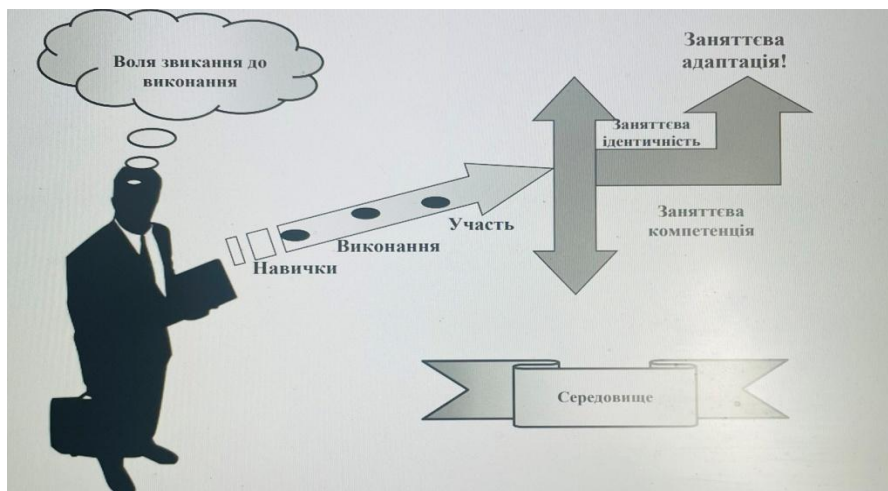

➤ Модель «Людина-середовище-заняттєва активність» / PEO Model

Виконання заняттєвої активності

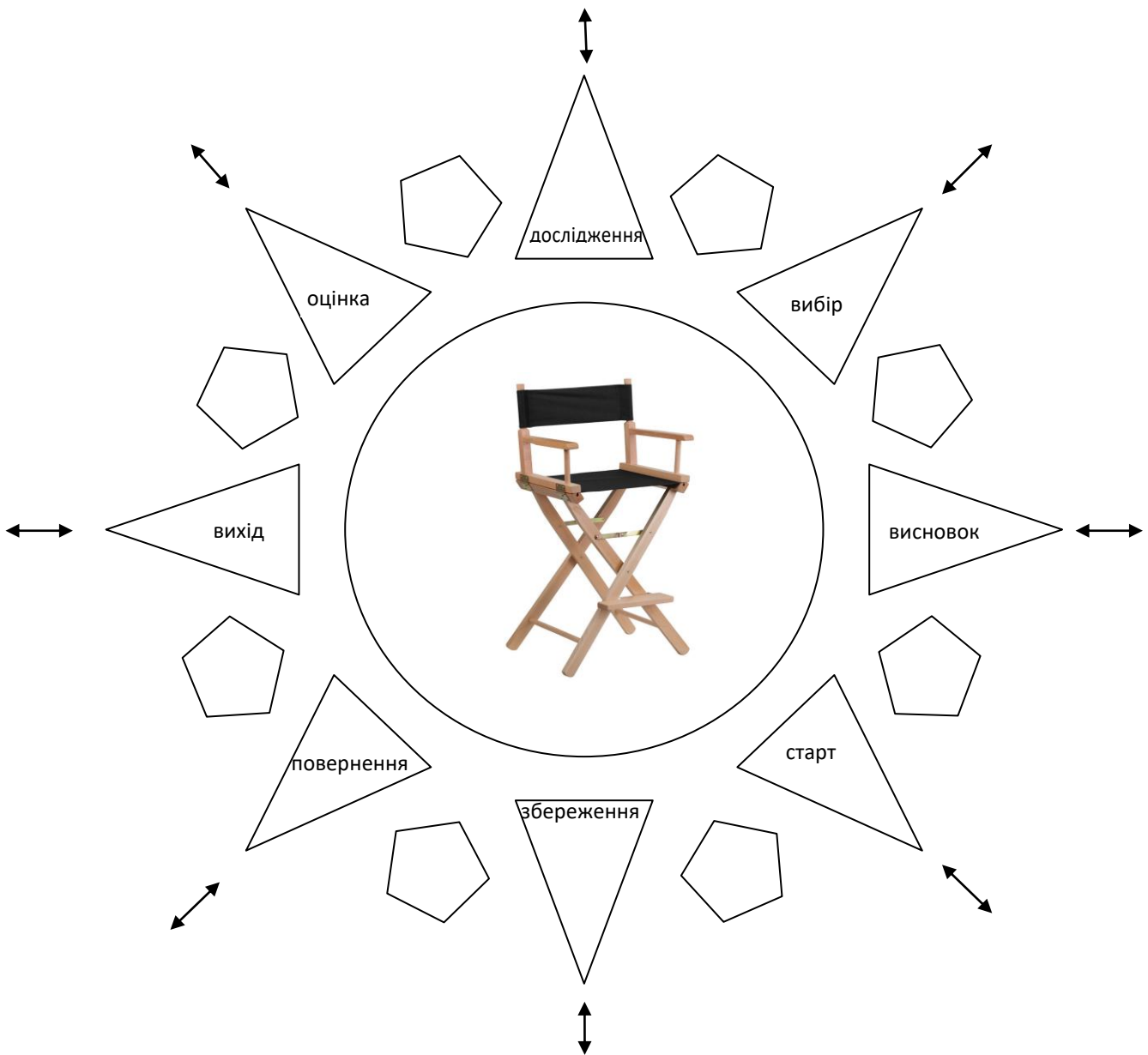
➤ Графічне представлення Моделі занятості людини (за Кілхофнером, 2008)

➤ Графічне представлення Поточної моделі (за Івама, 2006)

➤ Модель “Burwash”

Завдання для самоконтролю

1. Ерготерапія –
це _____

---

2. Поняття «діяльність» відрізняється від поняття «занятість» тим, що _____

---

3. Соціальний розвиток людини – це _____

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема: Інтерв'ю та розвиток навичок інтерв'ювання.

- Створити напівструктурований дизайн інтерв'ю
- Продемонструвати основні навички інтерв'ю (співбесіди): уважність, активне слухання, розмірковування, опитування та підбиття підсумків

Завдання:

- Кожен студент окремо пише (15 хвилин) напівструктуроване інтерв'ю, розпитуючи заняттєву історію / історію та поточні заняттєві ролі студента, у якого беруть інтерв'ю. Сенс та значення заняттєвих ролей студента потрібно з'ясувати з інтерв'ю.
- Потім студенти, у малих групах по три особи, по черзі будуть інтерв'юерами, респондентами та спостерігачами.
- Для кожного інтерв'ю потрібно мінімум десять хвилин. Якщо запропоновані запитання закінчуються, треба імпровізувати.
- У своїй трійці кожен студент по черзі виконує роль інтерв'юера, респондента та роль спостерігача (10 хвилин на ротацію, включаючи зворотний зв'язок), використовуючи сформульовані ними запитання. Вони

повинні потренуватися, представляючись; пояснити обрану професію та мету інтерв'ю перед початком запитань.

<p>Спостерігач повинен зробити нотатки з контрольного списку використання інтерв'ю (див. нижче). Що працювало добре, що можна було б покращити? Усі троє оцінюють кожне інтерв'ю відразу після нього, спостерігач дає відгук безпосередньо після інтерв'ю інтерв'юеру. Як почувався інтерв'юваний та як почувався інтерв'юер? Що, на їхню думку, пройшло добре, чи можна це покращити? Потім перейдіть до наступного інтерв'ю.</p> <p>Контрольний список спостерігача для написання коментарів</p>	<p>Респондент Один</p>	<p>Респондент Два</p>
<p>Крок перший. Підготовка. Як підготувати інтерв'ю. Підготовка. Спокійний простір без перешкод / конфіденційність Комфорт. Сприятливий для процесу інтерв'ю? Перешкоди? Позичування респондента та інтерв'юера має вирішальне значення</p>		
<p>Крок другий. Уважність і спостерігання Невербальне (положення тіла, рухи, зоровий контакт, усмішка, тон/інтенсивність/ темп голосу) SOLER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обличчя прямо, • відкрита поза, • трохи нахиліться вперед, • зоровий контакт, • розслаблена поза <p>Вербальне Спостерігайте і запитайте особу як вона /він себе відчуває під час інтерв'ю. Наприклад: втомлена, спрагла, тощо</p>		
<p>Раппорт Ставлення до співбесідника - перевіряйте! Повага. Неупередженість Інтерес. Мотивація. Задоволення Якість голосу. Невербальне спілкування.</p>		

<p>Крок третій. Наступні навички Мінімальні заохочення? Закриті питання? Відкриті запитання? Навідні запитання? Уточнюючі питання? «Зондуючі» питання?</p>		
<p>Крок четвертий. Відображення Перефразування Відображення почуттів Відображаючи значення</p>		
<p>Ефективне слухання (Блоки-роздуми про те, про що думаємо, думаємо наперед? Ефективно використовували тишу?</p>		
<p>Крок п'ятий. Підведення висновків. Підсумкові роздуми протягом усього інтерв'ю? Запитання щодо вирішення проблеми? Підбиття підсумків в кінці інтерв'ю?</p>		
<p>Структура інтерв'ю: Початок Привітайте та подякуйте співрозмовнику. Представте себе та свою роль. Уточнити імена. Уточніть мету та процес інтерв'ю. Запитайте, чи є у людини якісь запитання чи проблеми</p> <p style="text-align: center;">Середина розмови</p> <p>Напівструктурований формат інтерв'ю. Почніть із широкого, не загрозливого питання, а потім заповніть деталі.</p> <p style="text-align: center;">Завершення</p> <p>Почніть завершувати розмову. Короткий огляд основних охоплених сфер. Попросіть співрозмовника пояснити / додати інформацію. Наступні кроки? Поясніть етичні міркування (наприклад, конфіденційність). Подякуйте співрозмовнику.</p>		

- В кінці, коли всі групи доповіли, провести обговорення.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: Принципи аналізу заняттєвої активності.

Завдання:

- Описати мету виконання заняттєвого аналізу.
- Описати, як заповнити форму заняттєвого аналізу (конкретний приклад).
- Продемонструвати заповнення форми (яка наведена нижче) заняттєвого аналізу після спостереження та участі в заняттєвості.

Заняттєвий аналіз (адаптований з Keilhofner and Forsyth, 2009) Short Activity Analysis (adapted from Keilhofner and Forsyth, 2009)

Активність				
Навичка	Потрібно (так/ні)	Потрібно для	Приклад	Спостереження
Фізичні навички				
положення				
рухи				
сила				
координація				
Сенсорні та перцептивні навички				
слух				
запах				
смак				
дотик				
рівновага				
пропріоцепція				
стереогноз				
Когнітивні навички				
конкретне мислення				
абстрактне мислення				
логіка				
пам'ять				
планування				
прийняття рішень				
управління часом				
вирішення				

проблем				
уява				
Соціальні навички				
вербальне спілкування				
невербальне спілкування				
групові навички				
взаємодія				
Емоційні навички				
Розуміння				
Усвідомлення себе				
експресія				
Культурні вимоги				
Відповідно до статі				
Відповідно до віку				
цінності				

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Аналіз заняттєвої активності як основного навичу в ерготерапії.

Завдання:

- У групах по 4-5 виконати одну поробку (килимоч, сонечко, веселка, та ін.)
- Заповнити Форму Б заняттєвого аналізу.

Форма Б: Аналіз заняттєвої активності

1. Заняттєва активність

Сфери заняттєв особи:

наведіть приклад

Активність повсякденного життя

Продуктивна діяльність

Самообслуговування

Дозвілля

1. Коротко опишіть заняттєву активність

1. Які предмети є необхідними для виконання чи участі у цій заняттєвій активності:

1. Яке середовище є необхідним для виконання чи участі у цій заняттєвій активності:

1. Яка була послідовність і часові рамки виконання діяльності?

1. Які обмеження для виконання цієї діяльності ви спостерігали :

Навичка	Приклади використання навички
Фізична (моторна)	
Психологічна	

Когнітивна
(процес)

Міжособистісна

7. Які навички виконання діяльності, як правило, необхідні для здійснення діяльності, якщо особа не має хвороби чи інвалідності (див. Глосарій):

Навичка

Приклади використання навички

Фізична
(моторна)

Психологічна

Когнітивна

Міжособистіс
на

Глосарій навичок виконання діяльності

<i>Фізичні</i>	<i>Психологічні</i>
Відчуття	Вираження почуттів
Сенсорна інтеграція	Контроль почуттів
Сприйняття	Толерантність до фрустрації
Просторова обізнаність	Вміння справлятися з тиском
Планування руху	
Рухи великої моторики	Гра / вивчення
Мобільність	Толерування ризику
Рівновага	Довіра
Рухи дрібної моторики	Незалежність
Повторення	Пасивний або активний
Ритм	Духовний вимір
Координація	Творчість
Сила	Дослідження почуттів та мотивів
Витривалість	Відповідальність
Гнучкість	Участь
Діапазон руху	Готовність ділитися з іншими
Постава	Самосприйняття
Види руху	Сприйняття (імідж) тіла
Швидкість	Ідентифікація
<i>Когнітивна</i>	<i>Міжособистісна</i>
Увага	Індивід або група / розмір групи
Концентрація	Змішані або сегреговані статі
Дискримінація	Спілкування
Узагальнення	Співпраця
Використання символів	Конкуренція

Сприйняття причини та наслідків	Переговори
Абстрактне мислення / вирішення проблем	Здатність ділитися
Перевірка реальності / фантазія	Компроміс
Вибір	Лідерство
Мова	Структура
Виконання демонстрації / інструкцій	Правила
Читання	Взаємодія
Письмо	Ізоляція
Числа	Різноманітність стосунків
Просторова орієнтація та усвідомлення часу	Залучення
Пам'ять	Рольові можливості
Діапазон знань	
Постановка цілей	
Планування / творчість	
Організація	
Кількість процесів	

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: Адаптація. «Спрощення» діяльності.

Завдання:

- Визначити градуювання та адаптацію для цілей терапевтичного втручання
- Описати приклади того, як градуювати та адаптувати завдання / дії
- Продемонструвати заповнення форми після спостереження за діяльністю пацієнта (наведена нижче)

ФОРМА А

1. Заняттєва активність

Сфери заняттєвої активності для особи:

наведіть приклад

Діяльність повсякденного життя

_____

- Робота
- Догляд за собою
- Дозвілля

---

2. Дайте короткий опис діяльності, як на вашу думку, вона повинна бути здійснена

Людина повинна самостійно приготувати для себе їжу за підтримки друзів

У ЯКІЙ СФЕРІ ОСОБА МОЖЕ ОТРИМАТИ ДОПОМОГУ ВІД ЕРГОТЕРАПЕВТА (Назвіть сферу навичок в розділі напр. Мобільність: нездатність ходити)	ЩО Б ВИ ЗРОБИЛИ ЩОБ СПРОСТИТИ ЦЮ ДІЯЛЬНІСТЬ/ ЗАВДАННЯ/ДЛЯ ЦІЄЇ ОСОБИ (ГРАДУЮВАННЯ-СПРОЩЕННЯ) (3)	ЩО Б ВИ ЗРОБИЛИ ЩОБ УСКЛАДНИТИ ЦЮ ДІЯЛЬНІСТЬ/ ЗАВДАННЯ/ДЛЯ ЦІЄЇ ОСОБИ (ГРАДУЮВАННЯ-УСКЛАДНЕННЯ) (3)
(Л) Фізичні (Моторні):		
(Л) Психологічні:		
(Л) Когнітивні (процес)		
(Л) Міжособистісні:		
(С) Зовнішнє середовище:		

(С) Внутрішнє середовище:		
(С) Соціальне середовище:		

(Людина – Середовище – Заняття)

У ЯКІЙ СФЕРІ ОСОБА МОЖЕ ОТРИМАТИ ДОПОМОГУ ВІД ЕРГОТЕРАПЕВТА (Назвіть сферу навичок в розділі напр. Мобільність: нездатність ходити)	ЩО Б ВИ МОГЛИ ЗРОБИТИ <u>ЩОБ</u> <u>ЗМІНИТИ / МОДИФІКУВАТИ</u> ЗАНЯТТЯ (АДАПТУВАТИ) ДЛЯ УСПІШНОЇ УЧАСТІ І ВИКОНАННЯ ЗАНЯТТЯ (З)
(Л) Фізичні (Моторика):	
(Л) Психологічні:	
(Л) Когнітивні (процес)	
(Р) Міжособистісні:	

(С) Зовнішнє середовище:	
(С) Внутрішнє середовище:	
(С) Соціальне середовище:	

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: Адаптація. «Поступове ускладнення» діяльності.

Завдання:

- Використовуючи бланк для заняттєвого аналізу (Форма А) потрібно спостерігати за кимось, хто працює чи навчається у студентському містечку (наприклад, працівник кафе, прибиральник, студент чи викладач тощо)
- Заповнити Форму А заняттєвого аналізу.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: Канадська оцінка виконання діяльності (COPM).

Завдання:

- Ознайомитись з бланком Канадської оцінки виконання діяльності COPM
- Студент - виконує роль ерготерапевта (потрібно взяти інтерв'ю у пацієнта, це може бути хтось із родини чи друзів). При цьому важливо зібрати вичерпну інформацію і спільно вирішити виникаючі труднощі.
- Під час проведення інтерв'ю потрібно заповнити бланк COPM (представлений нижче).

Канадська оцінка виконання діяльності (Canadian occupational performance measure)

П.І.Б. пацієнта		
Вік:	Стать:	ІК:
Хто відповідає на запитання (якщо не пацієнт):		
Дата оцінки:	Планована дата повторної оцінки:	Дата повторної оцінки:

Спеціаліст:

Установа, де проводиться інтерв'ю:

Програма (вказати проблему) :

КРОК 1:**ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМ У ВИКОНАННІ ДІЙ?
(АКТИВНОСТІ)**

Для виявлення проблем, які виникають у особи під час виконання дій, поговоріть і запитайте про повсякденну активність в області самообслуговування, продуктивної діяльності та ін. Перш ніж попросити людей перерахувати види повсякденної активності, які вони хотіли б виконувати, їм необхідно виконувати чи виконання яких від них очікують оточуючі, обговоріть, як у них проходить звичайний день. Після цього, спитайте особу, яку активність зараз важко виконувати, якість виконання яких вони не задоволені. Запишіть всі перераховані проблеми, пов'язані з активністю в повсякденному житті в розділах Крок 1А, Крок 1Б, Крок 1 В. **Важливість** (вимірюється в балах від 1 до 10, де пацієнт вказує): 1 – зовсім немає значення, 10 – дуже важливо

**КРОК 2:
ОЦІНКА
ВАЖЛИВОСТІ**

Використовуючи карточки з балами, попросіть особу визначити по шкалі від 1 до 10 важливість виконання кожної активності. Запишіть отримані бали у відповідні графи Крок 1А, Крок 1Б, Крок 1 В.

ВАЖЛИВІСТЬ**КРОК 1А: Самообслуговування**

Догляд за собою

(вдягання, прийом ванни,

особиста гігієна, прийом їжі)

**Функціональна
мобільність**(пересаджування,
переміщення
всередині дому і поза ним)Діяльність в суспільстві
(транспорт, покупки, гроші)**КРОК 1Б: Продуктивна діяльність**

Оплачувана/ _____

неоплачувана

робота _____

(волонтерська,
основна робота)

Ведення домашнього _____

господарства

(прибирання, прання,
приготування їжі) _____

Гра/школа _____

(напр. навички гри,
домашнє завдання)

ВАЖЛИВІСТЬ

КРОК 1В Дозвілля

«Тихі» захоплення
(хобі, ремесла, читання)

Активний відпочинок
(спорт, прогулянки,
подорожі)

Соціальне спілкування
(візити, переписка, розмови
по телефону вечірки)

КРОКИ 3 І 4: ПІДРАХУНОК БАЛІВ - ПЕРВИННА ОЦІНКА І ПОВТОРНА ОЦІНКА Виберіть з особою 5 найбільш важливих для неї/нього проблем і запишіть їх нижче. Використовуючи картки з балами, попросіть оцінити кожен «проблемну» активність з точки зору її виконання, а також задовільністю її виконання. Підрахуйте загальні бали. Їх можна отримати шляхом додавання отриманих балів, котрі відповідають виконанню чи задовільності виконання і поділом на кількість проблем, котрі оцінювались. При повторному використанні даного інструменту, особа знову оцінює кожен проблему з точки зору її виконання і задовільність виконання. Підрахуйте нові бали, а потім бали, котрі будуть ілюструвати зміни.

Виконання (вимірюється в балах де пацієнт): 1- не може виконати, 10 – легко виконує
Задоволеність: 1 – незадоволений, 10 – повністю задоволений

Первинна оцінка:

Повторна оцінка:

ПРОБЛЕМИ АКТИВНОСТІ:

	ВИКОНАННЯ 1	ЗАДОВОЛЕНІСТЬ 1	ВИКОНАННЯ 2	ЗАДОВОЛЕНІСТЬ 2
1.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

ПІДРАХУНОК БАЛІВ:

СУМА ВИКОНАННЯ ЧИ
ЗАДОВОЛЕНІСТЬ
ЗАГАЛЬНИЙ
БАЛ =

= СУМА 1
ВИКОНАННЯ

= СУМА 2
ЗАДОВОЛЕНІСТЬ

= СУМА 2
ВИКОНАННЯ

= СУМА 2
ЗАДОВОЛЕНІСТЬ

ЗМІНИ У ЗАДОВОЛЕНІСТІ = СУМА 2

- СУМА 1

=

ЗМІНИ У ВИКОНАННІ = СУМА 2

- СУМА 1

=

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Тема: Компоненти моделі Людина-Середовище – Заняття (РЕО).

Завдання:

- Описати / проаналізувати компоненти Моделі Людина-Середовище – Заняття (РЕО)
- Застосувати модель людина-середовище-заняття (РЕО) для розуміння заняттєвої активності
- Обговорити/критикувати природу взаємодії людини, середовища і заняття у відповідному контексті
- Переглянувши коротке відео потрібно заповнити надану форму аналізу РЕО (Людина-середовище - заняттєва активність)

Аналіз РЕО (Людина-середовище - заняттєва активність)

	Перешкоди	Сприятливі фактори
Особа		
Середовище		

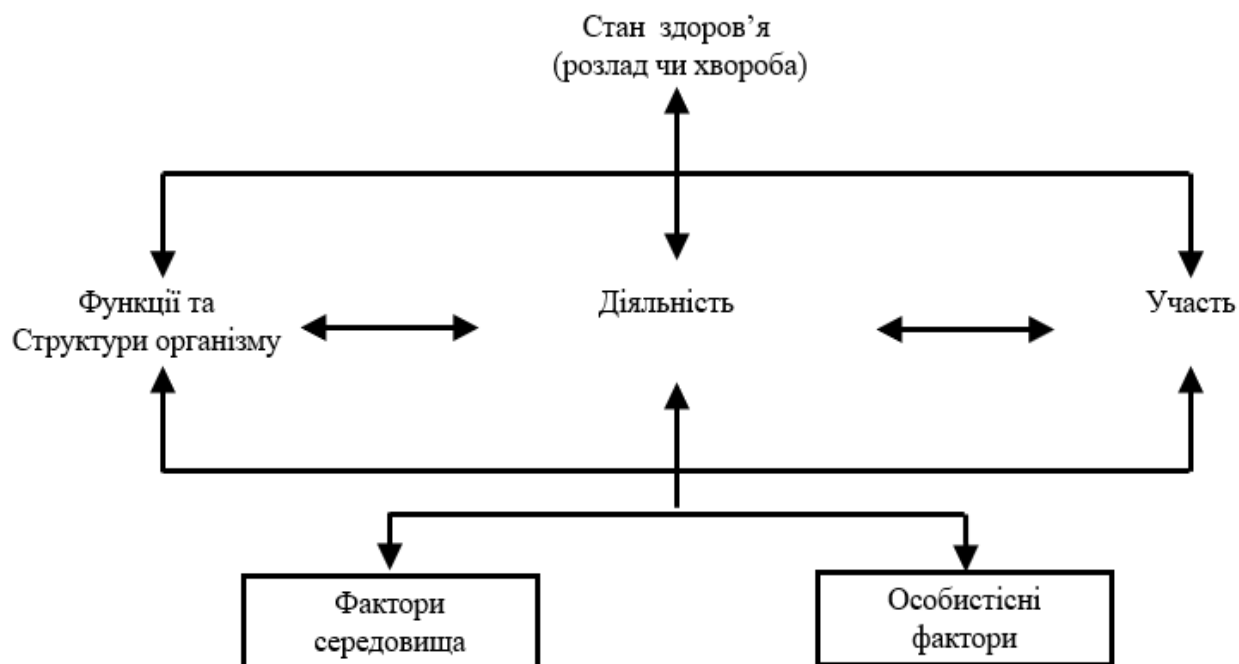
Заняття		

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

Тема: Інтегрована біопсихосоціальна модель функціонування та обмеження життєдіяльності.

Завдання:

- Охарактеризуйте / проаналізуйте сучасні теорії медицини та здоров'я та співставте їх з повсякденним життям
- Дайте визначення ерготерапії власними словами
- Проаналізуйте / оцініть вплив та взаємозв'язок між заняттєвою активністю та здоров'ям (використовуючи нижче наведену схему)

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 10

Тема: Заняттєвий профіль (Occupational Profile).

Завдання:

- Використовуючи шаблон, визначати заняттєвий профіль пацієнта/клієнта (історія пацієнта описана нижче)
- Визначати ключові моменти прийняття рішень, використовуючи клінічні обґрунтування, для оцінки та розробки плану допомоги особі з обмеженими можливостями
- Описати цінність ерготерапії на ранніх етапах
- Процес використання індуктивних та дедуктивних міркувань як частини процесу клінічного обґрунтування під час випадків раннього втручання

ШАБЛОН ЗАНЯТТЄВОГО ПРОФІЛЮ

Ім'я пацієнта:
Вік:
Стать:

Діагноз/симптоми/рівень допомоги/допоміжні засоби: *Опишіть ситуацію і оцінку*

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Дата травми (якщо стосується):

Соціальна/професійна ситуація:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Анамнез лікування:

-
-
-

Інше:

Віддаленні цілі (місяці): *Визначте, які цілі*

Короткотермінові цілі (2 тижні):

Клінічний випадок:

- Праву шкіряну рукавицю Девіда затягнуло між машинних роликів, завдаючи серйозного травмування і скальпування кисті. Його привезли до лікарні і оглянули стосовно пришивання шкіри.
- Через тиждень йому провели резекцію / ампутацію D4 і D5 правої руки, а також трансплантацію шкірної товщини з правого стегна на праву кисть.

- Через два місяці йому здійснили широке прищеплення шкіри (з лівої ноги) на тильну сторону кисті, оскільки перший шкірний трансплантат став некротичним.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 11

Тема: Ерготерапевтичне втручання. Мета і завдання. Формулювання SMART-цілей.

Завдання:

- Ознайомлення студентів з поняттями того, як можна здійснювати планування в ерготерапії
- Використання форми (Заняттєвий профіль та План терапії / заняття)
- Переглянувши форму Заняттєвого профілю і ознайомившись із спостереженням та цілями, застосувати мозковий штурм щодо *можливого* втручання

Конкретна   Вимірювана   Досяжна   Реалістична   З вказаним часом

ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Який найбільш важливий ресурс ерготерапії?

- A Фізичне навантаження
- B Пацієнт
- C Апаратні процедури
- D Масаж

2. Дайте визначення терміну «активність»?

- A Засіб, коли конкретна заняттєва діяльність використовується як терапевтичний спосіб, щоб забезпечити покращення функції
- B Впізнавана послідовність дій, що відбуваються в певному контексті
- C Типові контекстні фактори навколишнього середовища
- D Всі відповіді правильні

3. Заходи, що полегшують догляд за собою?

- A Догляд за зовнішністю
- B Купання, одягання, користування туалетом
- C Прийом їжі
- D Пересування, транспортування
- E Всі відповіді правильні

4. При виборі занять потрібно керуватися наступними принципами:?

- A Враховувати стать пацієнтів
- B Відповідати культурним особливостям середовища пацієнта
- C Враховувати вікові особливості пацієнта
- D Враховувати як сильні, так і слабкі сторони пацієнта

Е Всі відповіді правильні

5. Оцінку результатів тесту «Визначення способу захоплення» проводять за 4-бальною шкалою:?

А 4-правильне захоплення і утримання; 3-правильне захоплення без утримання

В 3-неправильне захоплення; 0-правильне захоплення і утримання

С 0-захоплення неможливе; 1-неправильне захоплення; 3- правильне захоплення і утримання

Д 2-неправильне захоплення, але можливе утримання; 1-неправильне захоплення, утримання неможливе

6. Активність у повсякденному житті включає в себе?

А Одягання

В Приймання їжі

С Спорт

7. Які предмети для тестування визначення способу захоплення використовують?

А Голка

В Яблоко

С Аркуш паперу

Д Годинник

8. Існують кілька методів ерготерапії?

А Навчання незалежності в побуті, навчання самостійного ведення домашнього господарства

В Тренування пересування

С Навчання процесу прийому їжі

Д Всі відповіді правильні

9. Метою використання допоміжних засобів в особистій гігієні пацієнта є:

А Подальше поетапне навчання користуванню допоміжними засобами

В Підібрати допоміжні засоби, що вимагаються конкретному пацієнту, навчити пацієнта користуванню підібраними допоміжними засобами

С Навчити пацієнта самостійно одягатися, роздягатися

Д Ознайомити пацієнта з наявними допоміжними засобами

10.Стандарт роботи ерготерапевта?

А Оцінювання, планування, втручання, співпраця

В Співпраця, оцінювання

С Планування, втручання

Д Оцінювання, втручання

11.Який тест застосовується для пацієнтів з геміпарезами, парапарезами для визначення можливості захоплення великих і дрібних предметів?

А Тест «ламана лінія»

В Тест «точки, промені»

С Тест для визначення способу захоплення

Д Тест «одягання сорочки/пуловера»

12.Тест «ламана лінія» застосовується для визначення?

А Застосовується для виявлення порушень координації рухів нижніх кінцівок

В Застосовується для виявлення відсталості розумових здібностей пацієнта

С Застосовується для виявлення порушень координації рухів верхніх кінцівок

D Пацієнту пропонується бланк, на якому зображені різні види ламаних ліній

13. Ерготерапія – це?

A Галузь медицини, що має своєю метою надання допомоги рідним пацієнта в повсякденному житті. Адаптації рідних до хворого. Розуміння потреб рідних в повсякденному житті поруч з хворим

B Галузь медицини, що має своєю метою надання допомоги людині в повсякденному житті; розвиток, відновлення і підтримання навичок, необхідних при виконанні дій, важливих і значимих для здоров'я і благополуччя доного індивідуума

C Галузь медицини, що має своєю метою надання допомоги лікарю для покращення роботи в повсякденному житті; розвиток, відновлення і підтримання навичок, необхідних при виконанні дій, важливих і значимих для здоров'я і благополуччя

14. Хто із професіоналів співпрацює для ерготерапевтичного впливу?

A Психологи, логопеди, лікарі, фізіотерапевти

B Лікарі, медсестри, фізіотерапевти, масажисти

C Лікарі, логопеди, психологи, тренери

D Фізіотерапевти, масажисти, логопеди, лікарі, психологи

15. Оцінка на робочому місці?

A Допомагає ерготерапевтами точно змодельовати обстановку робочого місця для симулювання завдань, характерних для виконання даної роботи

B Встановлює критерії виконання діяльності

C Може допомогти ерготерапевтам зрозуміти, який вплив надає конкретна діяльність, що може сприяти розумінню характеру розлади, яким страждає пацієнт

D Всі відповіді правильні

16. Що лежить в основі занять ерготерапії?

- A Не систематичне тренування побутових і виробничих рухів
- B Систематичне тренування побутових і виробничих рухів
- C Використання залишкових трудових навичок й досвіду
- D Відновлення порушених чи втрачених рухових навичок

17. Що використовується для тесту, який призначений для пацієнтів з порушеннями візуального сприйняття?

- A Шаблонний бланк
- B Альбом
- C Книга
- D Блокнот

18. Що є другим кроком в організації ерготерапії?

- A Сформувати групу пацієнтів і залучити до занять з ерготерапії
- B Скласти індивідуальну програму занять для ерготерапії
- C Оформлення індивідуальної картки з даними пацієнта та оцінка рівня порушення функцій
- D Розклад та індивідуальна програма занять

19. За допомогою чого визначають можливості захоплення великих і дрібних предметів?

- A Голка, цвях, ключ, аркуш паперу
- B Аркуш паперу, книга, ручка, м'ячик, кружка
- C Бісер, олівець, кубик з ганню 4 см, качалку, книгу, сумку з ручкою, м'ячик, ніж, м'ячик діаметром 6 см

D М'яч, годинник, яблуко, гантель, виделка

20. Для кого призначений тест Точки, промені?

- A Для пацієнтів з геміпарезами
- B З порушеннями візуального сприйняття
- C З порушенням координації
- D З розумовими відхиленнями

21. В якій обстановці повинна проходити діяльність пацієнта?

- A У спортивному залі
- B Лікарняна палата
- C Домашніх умовах
- D На майданчику

22. Чому сприяє ерготерапія як лікувальний фактор?

- A Фізичному та інтелектуальному розвитку
- B Фізичному та духовному розвитку
- C Фізичному та психологічному розвитку
- D Фізичному та соціальному розвитку

23. Для оцінки рухових можливостей пацієнта і навиків обслуговування можна використати такі тести?

- A Визначення способу захоплення
- B Тест Купера
- C Тест Глазго
- D Тест «ламана лінія»

Е Оцінка дрібної моторики

24. З чого складається діяльність людини?

А Самообслуговування

В Продуктивна діяльність

С Дозвілля

Д Навчання

25. Від яких можливостей залежить виконання діяльності конкретної людини?

А Фізичних

В Когнітивних

С Духовних

Д Соціальних

26. За допомогою якого метода проводиться Канадська оцінка виконання діяльності?

А Спостереження

В Тести

С Інтерв'ю

Д Моніторинг

27. Які зовнішні фактори впливають на рівень діяльності людини?

А Духовність

В Навколишнє середовище

С Рівень розвитку людини

Д Роль людини в житті

28. Які основні кроки потрібно виконати для отримання інформації по проведенню оцінки за допомогою СОРМ?

- A Виявити проблеми, які стосуються діяльності пацієнта
- B Визначення ступення важкості
- C Вибір методів втручання
- D Підрахунок балів та повторна оцінка

29. Від яких факторів залежить проведення оцінки за допомогою Канадської оцінки виконання діяльності?

- A Майстерності фахівця
- B Вікові особливості пацієнта
- C Складності випадку
- D Комунікативних можливостей пацієнта

30. Перерахуйте основні методи в ерготерапії?

- A Звичайні методи
- B Базові методи
- C Адаптовані індивідуальні методи
- D Методи з адаптованим середовищем

31. Які методи ерготерапії відносять до адаптованого середовища?

- A Орієнтація в реальності
- B Адаптоване житло
- C Допоміжні засоби для мобільності
- D Позиціонування

32. Які методи ерготерапії відносять до звичайних методів?

- A Тренування уваги
- B Самообслуговування
- C Зміцнення м'язів
- D Ортезування

33. Що відноситься до тренінгу активності у повсякденному житті?

- A Особиста гігієна
- B Прийом їжі
- C Плавання
- D Пересування

34. Що відноситься до нейропсихологічного тренінгу?

- A Метод сенсорної інтеграції
- B Метод Бобет
- C Метод рефлекторної інтеграції
- D Когнітивно-поведінкова терапія

35. Методика для розвитку кисті «Чудесне дерево» застосовують для:?

- A Вміння самостійно розташовувати сладові частини «картини» відповідно до пори року
- B Збільшення і збереження обсягу рухів в променево-зап'ястковому, ліктьовому і плечовому суглобах
- C Розвиток наочно-образного мислення

36. Метою навчання письма є:?

- A Навчити пацієнта самостійного письма
- B Розвиток дрібної моторики пальців рук

С Полегшення розуміння прочитаного тексту

Д Навчити пацієнта самостійно користуватися канцелярськими приборами

37. Робота на кухні передбачає:?

А Знайомство з кухонним обладнанням, правила безпеки при роботі на кухні, навчання користуванню кухонними побутовими приладами, сервірування столу, навчання нарізці продуктів

В Ознайомити пацієнта з наявними допоміжними засобами гігієни, підібрати допоміжні засоби, що вимагаються конкретному пацієнту

С Навчання чищенні овочів, навчання приготування салатів, підбір і навчання користуванню столовими приборами, навчання приготування гарячих напоїв, миття посуду

Д Навчання різьбі по дереву

38. Що означає абривіатура COPM?

А Канадська модель виконання заняття

В Канадська оцінка виконання діяльності

С Середня оцінка рухової моторики

Д Середні значення виконання і задоволеності

39. Що таке інтерв'ювання - ?

А Письмова форма опитування, що здійснюється, як правило, без прямого контакту інтерв'юера з пацієнтом

В Визначення реакції об'єкта

С Форма очного опитування, при якому інтерв'ювер перебуває в безпосередньому контакті з пацієнтом

Д Основний метод відбору та оцінки пацієнта, що являє собою процес обміну інформацією

40. Які основні принципи ефективного інтерв'ювання ви знаєте?

A Вміння визначити пріоритетність інформації

B Вміння слухати

C Вміння швидко задавати питання

D Вміння створювати обстановку, яка б максимально сприяла досягненню ваших цілей

41. До якого з методів відносять «планування дозвілля»?

A До звичайного методу

B До базового методу

C До методу адаптованого середовища

D До індивідуального методу

42. Які етапи роботи ерготерапевта під час співпраці з пацієнтом?

A Оцінювання, планування, втручання, співпраця

B Співпраця, оцінювання

C Планування, втручання

D Оцінювання, втручання

43. Які засоби терапії відносять до неживих?

A Ігри

B Мистецька діяльність

C Терапевтичне використання особи терапевта

D Комп'ютеризовані засоби

44. В якій обстановці може проходити діяльність пацієнта під час ерготерапевтичних втручань?

A В якій вона найбільш ймовірно буде здійснюватися пацієнтом

B Лікарняна палата

C Домашніх умовах

D Штучній обстановці, найбільш наближеною до реального життя пацієнта

45. Методика Мірні стаканчики використовується при таких порушеннях?

A Координація рухів

B Ревматоїдному поліартриті

C Геміпарезах

D Парапарезах

46. Яка методика показана для пацієнтів з геміпарезами, когнітивними порушеннями і парапарезами різної етіології?

A Мірні стаканчики

B Чарівна скринька

C Чудесне дерево

D Куточок природи

47. Послідовність надягання пуловера/сорочки:?

A В положенні сидячи або стоячи потрібно вставити руки в рукава; підняти їх в гору, просунути голову в горловину

B Починати одягатися зі здорової руки; в положенні сидячи або стоячи потрібно вставити руки в рукава; підняти їх в гору, просунути голову в горловину

C Починати одягатися зі здорової руки; в положенні сидячи або стоячи потрібно вставити руки в рукава

48. Скільки хвилин в середньому триває оцінка з допомогою COPM?

A 5-10 хв.

B 30-50 хв.

C 1-1,5 год.

D 2 год.

49. Що потрібно робити, якщо у пацієнта виникає складність при визначенні ступення важкості, а саме вибір точного числового значення від 1 до 10?

A Продемонструйте пацієнту картку, закривши числа в правій її половині, поясніть, що якщо даний вид діяльності швидше для нього не важливий, то слід вибирати з чисел від 1 до 5, потім закрийте числа в лівій половині картки – з решти чисел (6-10) пацієнт буде вибирати, якщо даний вид діяльності швидше важливий

B Ви як фахівець самостійно визначте замість пацієнта ступінь важкості від 1 до 10

C Перейти до оцінки іншого виду діяльності, не вказавши при цьому числового значення

50. Такий метод ерготерапії як управління стресом відносять до?

A Звичайного методу

B Базового методу

C Адаптовано індивідуального методу

D Методу в адаптованому середовищі

51. Метою використання допоміжних засобів в особистій гігієні пацієнта є?

A Навчання пацієнта застібання власного одягу

В Підібрати допоміжні засоби, що вимагаються конкретному пацієнту, навчити пацієнта користуванню підібраними допоміжними засобами

С Навчити пацієнта самостійно одягатися, роздягатися

Д Ознайомити пацієнта з наявними допоміжними засобами

52. Методики навчання продуктивної діяльності використовують?

А Для навчання навичкам роботи на кухні пацієнтів, що користуються крісло-коляскою, пацієнтів з геміпарезами та парапарезами

В Для пацієнтів з незначними розумовими розладами

С Для пацієнтів з геміпарезами, парапарезами, інфарктом міокарда, ІХС

Д Пацієнтів з різними видами атаксії, гіперкінезами

53. Навчання застібання гудзиків: Вкажіть правильну послідовність.

А Застібання одягу на собі; застібати і розстібати гудзики; навчання пацієнта застібання власного одягу, покладеної перед ним на столі

В Застібання одягу на собі; навчання пацієнта застібання власного одягу, покладеної перед ним на столі; застібати і розстібати гудзики;

С Застібати і розстібати гудзики; навчання пацієнта застібання власного одягу, покладеної перед ним на столі; застібання одягу на собі

54. До методики соціально-побутової адаптації інвалідів відносять?

А Методика навчання письма

В Методика самообслуговування

С Методики навчання продуктивної діяльності

Д Методика навчання одягання, роздягання

55. До основних занять навчання одягання/роздягання належать:?

А Надягання пуловера/сорочки, надягання штанів/спідниці, роздягання пуловера/сорочки

В Визначення способу захоплення дрібних і середніх предметів

С Роздягання штанів/спідниці, навчання застібання гудзиків, навчання користуванню допоміжними засобами при одяганні/роздяганні

Д Роздягання верхнього одягу курточки/пальто, надягання взуття/*шкарпеток

56. Догляд за зовнішністю включає:?

А Миття, розчісування і укладання волосся

В Гоління, макіяж

С Догляд за шкірою і нігтями

Д Все з вище перерахованого

Е Нічого з вище перерахованого

57. Що входить в методику соціально-побутової адаптації?

А Подальше поетапне навчання користуванню допоміжними засобами

В Підбір необхідних коштів

С Розповідь про наявні допоміжні засоби та їх демонстрація

58. Яка мета використання методики «Мозаїка» для пацієнтів з геміпарезами, парепарезами та з когнітивними порушеннями?

А Вміти на дотик визначити предмет за формою

В Здійснювати захоплення фішок трьома пальцями

С Вміти скласти малюнок за обраним шаблоном

Д Навчити пацієнта самостійного письма

59. Вкажіть основні принципи Канадської оцінки виконання заняття/діяльності?

A Специфічна за віком чи діагнозом

B Враховує важливість, задоволення та виконання заняття

C Орієнтована на пацієнта, індивідуалізована

D Враховує важливість, задоволення та виконання заняття

60. Скільки сфер діяльності використовується в бланку Канадської оцінки виконання діяльності (COPM)?

A 2

B 3

C 4

D 5

61. Що собою являє Крок 2 під час проведення фахівцем оцінки виконання важливих життєвих функцій у пацієнтів за допомогою COPM?

A Визначення ступеня важкості

B Підрахунок балів

C Повторна оцінка

D Виявлення проблем, які стосуються діяльності пацієнта

62. До якого методу ерготерапії відносять допоміжні засоби для мобільності?

A Адаптовано індивідуальний метод

B Звичайний метод

C Метод адаптованого середовища

D Базовий метод

ВКАЖІТЬ ПРАВИЛЬНІ ТВЕРДЖЕННЯ?

1. «Заняття-це сукупність заходів, які можна об'єднати під назвою та формою соціальної ролі»?

ТАК

НІ

2. Засоби терапії повинні бути обрані у партнерстві з пацієнтом?

ТАК

НІ

3. Підхід ерготерапії орієнтований на родину?

ТАК

НІ

4. Сфера самообслуговування за Канадською моделлю включає в себе: основні фізичні функції (приймання їжі, сон, дотримання чистоти) та забезпечує засоби доходу?

ТАК

НІ

5. Адаптація - це зміна структури, функції чи форми, що забезпечує середовище, в якому живе людина?

ТАК

НІ

6. Процес ерготерапії влючає в себе: встановлення медичного діагнозу, оцінки, планування втручань, визначення мети та цілей.

ТАК

НІ

7. Ерготерапевт повинен вибрати заняття, яке дозволило б максимально використовувати сильні сторони пацієнта і піддавати навантаженню слабкі?

ТАК

НІ

8. Після проведення оцінки ерготерапевт спільно з родичами ставлять цілі, спрямовані на виконання діяльності, яка важлива для пацієнта

ТАК

НІ

9. Метод Бобет розроблений Бертою і Маріанною ФРОСТИ.

ТАК

НІ

10. Родичі і найближче оточення хворого – ще один невід’ємний компонент реабілітації?

ТАК

НІ

11. Канадська оцінка виконання діяльності може бути використана при первинній оцінці клієнта для розуміння фахівцями його труднощів в повсякденному житті?

ТАК

НІ

12. Метод, за допомогою якого проводиться Канадська оцінка виконання діяльності – це анкетування?.

ТАК

НІ

13. Ефективне інтерв’ювання під час проведення оцінки за допомогою COPM має сім професійних аналогій?

ТАК

НІ

14. Методи з адаптованим середовищем підбирають з метою зміни способу виконання діяльності , оскільки нормальне виконання є неможливим / не практичним для особи?

ТАК

НІ

15. Нормальне виконання є неможливим / непрактичним для особи?

ТАК

НІ

16. Засоби терапії можуть бути поділені на неживі та такі, що передбачають людську взаємодію?

ТАК

НІ

17. Визначення ступеня важкості (у Канадській оцінці виконання діяльності) відбувається за допомогою візуальної цифровий шкали?

ТАК

НІ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. American Occupational Therapy Association. (2002). Occupational therapy practice framework: Domain and process. *American Journal of Occupational Therapy*, 56, 609-639.
2. Boyt Schell, B. A., Gillen, G., & Scaffa, M. E. (Eds.), (2014). *Willard and packman's occupational therapy* (12th ed.). Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott, Williams and Wilkins.
3. Christiansen, C. & Baum, C. (2005). *Occupational therapy: Performance, participation and well-being*. Thorofare, N.J.: SLACK.
4. Christiansen, C., & Townsend, E. (2010). An introduction to occupation. In C. Christiansen & E. Townsend (Eds.), *Introduction to Occupation: The Art and Science of Living* (Second ed., pp. 1-34). Upper Saddle River: Pearson Education.
5. Christiansen, C., Baum, C. and Bass, J.D. (Eds.), (2015). *Occupational therapy: Performance, participation and well-being* (4th ed.). Thorofare, NJ: Slack
6. Creek, J & Bullock, A. 2008. Planning and implementation In In Creek, J & Lougher, Occupational Therapy and Mental Health. page 114-118
7. Egan, G. (2007). *The skilled helper* (8th ed.). California: Brooks/Cole.
8. Feldhaus-Weber, M. & Schreiber-Cohn, S. (2009). An excerpt from the book of sorrows, book of dreams: A first person narrative. In E. B. Crepeau, E. S. Cohn, &
9. Hersch, G.L., Lamport, N.K., & Coffey, M.S. (2005). *Activity analysis: Application to occupation* (5th ed.). Thorofare N.J.: SLACK Inc.
10. Iwama, M. K. (2005). Situated Meaning. An issue of culture, inclusion, and occupational therapy. In F. Kronenberg, S. S. Algado & N. Pollard (Eds.) *Occupational Therapy without Borders. Learning from the spirit of survivors* (pp 127 -139). Edinburgh: Elsevier Churchill Livingstone.
11. McGruder, J. (2003). Culture, Race, Ethnicity, and other forms of human diversity in occupational therapy. In E. B. Crepeau, E. S. Cohn & B. A. B.

- Schell (Eds.), *Willard and Spackman's Occupational Therapy*, 10th ed., (pp 81 – 95). Baltimore: Lippincott Williams and Wilkins.
12. Molineux, M. (2009) The nature of occupation. IN M. Curtin, M. Molineux & J Supyk (Eds.) *Occupational Therapy and Physical Dysfunction: Enabling Occupation* (sixth ed., pp 17 – 26. Edinburgh: Elsevier
  13. Thomas, H. (2012). *Occupation-based activity analysis* (pp.159-165). Thorofare, NJ: SLACK Inc.
  14. Thomas, H. (2012). *Occupation-based activity analysis* (pp.159-165). Thorofare, NJ: SLACK Inc.
  15. Townsend, E., & Polatajko, H. (2007). *Enabling Occupation II: Advancing an Occupational Therapy Vision for Health, Well-being & Justice through Occupation*. Ottawa ON: Canadian Association of Occupational Therapists.
  16. Техніки інтерв'ю <http://iws.cccd.edu/jbrooks/chapter.htm>